

PROJECTOPROEP 2022

DIGITALISERING EN ECONOMISCHE TRANSITIE:

verantwoorde digitalisering van de
Brusselse zko's en kmo's en ondersteuning
van digitale projecten met een positieve
sociale en/of milieu-impact

REGLEMENT

SAMENVATTING

600.000 euro rechtstreekse steun

Voor wie? Alle economische actoren (met inbegrip van bv's, vzw's, zelfstandigen, enz.) die gevestigd zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van wie de activiteiten bijdragen tot de ontwikkeling van een verantwoorde digitalisering in het BHG.

Waarvoor? De projectoproep beoogt de ondersteuning van projecten van een jaar die in een van beide volgende **krachtlijnen** kaderen:

- *Begeleiding bij de verantwoorde digitalisering van zko's en kmo's (krachtlijn 1)*
- *Ontwikkeling van digitale oplossingen met een positieve sociale en milieu-impact (krachtlijn 2)*

De transversale doelstelling van deze projectoproep bestaat erin bij te dragen aan de economische transitie. Ongeacht de krachtlijn waarbinnen de projecten kaderen, moeten ze worden uitgevoerd volgens een verantwoorde digitale aanpak, d.w.z. een sobere, inclusieve, ethische en/of democratische digitalisering.

Wat kunt u ontvangen?

- **Specifieke gewestelijke financiële steun**
 - 75.000 euro voor de projecten van krachtlijn 1
 - 100.000 euro voor de projecten van krachtlijn 2
- Het welslagen van uw project **wordt in de kijker gezet**

Selectiecriteria voor het project

De projecten zullen volgens vier selectiecriteria worden beoordeeld:

1. **Vernieuwend karakter van het project en afstemming op de gezochte projecten**
2. **Enkel voor krachtlijn 2: De mate waarin men bij de ontwikkeling van de oplossing rekening houdt met het handvest inzake verantwoorde digitalisering**
3. **Haalbaarheid**
4. **Resultaten en impact**

Het betreft een **wedstrijdformule**. De projecten die het best beantwoorden aan de selectiecriteria worden geselecteerd, en dit tot uitputting van het beschikbare budget.

De projecten moeten worden ingediend via projecteconomie@gob.brussels tegen uiterlijk 18 juli 2022

Voor verdere inlichtingen kunt u terecht bij:

info@1819.brussels

Vragen over het kandidatuurdossier?

projecteconomie@gob.brussels

1. Inleiding

Digitale technologieën nemen in ons dagelijkse leven meer en meer plaats in. Of het nu gaat om de toename van het vermogen van processoren, het internet, artificiële intelligentie (AI) of megadata ("big data"), deze ontwikkelingen verschuiven voortdurend de wetenschappelijke grenzen en vinden toepassingen van de meest eenvoudige tot de meest ingewikkelde op alle gebieden van het menselijk leven. Ze hebben zodanige omwentelingen veroorzaakt dat het voortaan algemeen erkend wordt dat onze maatschappij het tijdperk van een vierde industriële revolutie is binnengetroten.

De digitale transformatie van de economie is essentieel om de welvaart van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te waarborgen. Bedrijven die er de noodzaak van inzien integreren de digitale technologieën in hun handelsprocessen, producten en diensten om volledig profijt te kunnen halen uit de winsten op het vlak van doeltreffendheid en innovatie die deze technologieën met zich kunnen meebrengen, en dit des te meer sinds de gezondheidscrisis.

De productie en het gebruik van digitale materialen hebben echter een aanzienlijke milieu-impact, die sterk is toegenomen sinds het begin van de pandemie. De globale vervuiling door de digitale sector is goed voor 4% van de broeikasgassen wereldwijd, en het energieverbruik van de digitalisering stijgt sinds 2013 met 9% per jaar¹.

Het is bijgevolg onontbeerlijk dat de digitalisering van ondernemingen en de ontwikkeling van digitale oplossingen gebeuren op een verantwoorde en bedachtzame manier. Het digitale is immers geen doel op zich. Het gaat er in de eerste plaats om zich af te vragen of men het digitale nodig heeft om een bepaalde doelstelling te bereiken ("waarom / wat is de bestaansreden van de digitalisering?") en vervolgens na te denken over de manier waarop de digitalisering uitgerold wordt ("hoe?") om een verantwoorde digitalisering te garanderen, d.w.z. een digitalisering die inclusief, ethisch, sober en democratisch wil zijn.

Om een antwoord te bieden op de uitdagingen van de digitalisering van de Brusselse economische actoren en van de ontwikkeling van digitale oplossingen die door de ICT-sector in de transitie verankerd zijn, is het bijgevolg goed te sensibiliseren en de ontwikkeling van een verantwoorde digitalisering te ondersteunen.

In dat verband schrijft de staatssecretaris voor Economische Transitie een projectoproep uit die gericht is op de digitale sector, bedoeld om enerzijds projecten te financieren die Brusselse zko's en kmo's begeleiden bij hun verantwoorde digitalisering (krachtlijn 1) en anderzijds proefprojecten voor digitale innovatie met een positieve sociale en milieu-impact (krachtlijn 2).

Deze projectoproep "Verantwoorde digitalisering" beschikt over een totaalbudget van 600.000 euro om gedurende een jaar privéactoren te financieren die projecten indienen die binnen een van deze twee krachtlijnen kaderen.

1 H. FERREBOEUF (dir.), Lean ICT – Pour une sobriété numérique, octobre 2018, p. 4, op <https://theshiftproject.org/wp-content/uploads/2018/11/Rapport-final-v8-WEB.pdf> en H. FERREBOEUF, "Pour une sobriété numérique", Futuribes, 2019, p..

2. Beoogde projecten

De projectoproep rust op **twee krachtlijnen**, met name:

1. Begeleiding bij de verantwoorde digitalisering van zko's en kmo's
2. Ontwikkeling van digitale oplossingen met een positieve sociale en milieu-impact

Eenzelfde project kan slechts in één van de twee krachtlijnen passen.

Over het algemeen wordt verwacht dat de projecten beantwoorden aan de selectiecriteria van dit reglement (zie pagina 8 tot 10): de projecten moeten niet enkel overeenkomen met de beoogde projecten zoals hieronder beschreven, maar ook aansluiten bij een verantwoorde digitalisering en hun haalbaarheid en impact aantonen.

Deze verwachtingen tegenover de projecten, zowel wat betreft het einddoel als de uitvoeringswijze, zullen worden beoordeeld door het adviescomité (jury die de projecten selecteert). Specifieke indicatoren inzake acties en doelstellingen van het project in verband met deze verwachtingen moeten dus naar voren worden geschoven in de kandidatuur.

1 BEGELEIDING BIJ DE VERANTWOORDE DIGITALISERING VAN ZKO'S EN KMO'S

De doelstelling van deze eerste krachtlijn is **actoren te ondersteunen bij het begeleiden van ondernemingen** die de ontwikkeling van een **verantwoorde digitalisering** in het BHG aanmoedigen en daarbij helpen, d.w.z.:

- een digitale **soberheid**, via een begeleiding van ondernemingen om de milieu-impact van het hun informatiesysteem en hun maturiteit inzake dit onderwerp te verbeteren. Het kan gaan om het sensibiliseren omtrent milieu-uitdagingen van de digitalisering en/of een begeleiding bij de analyse van de ecologische voetafdruk van hun digitale infrastructuur tijdens de hele levensduur en/of het formuleren van aanbevelingen om deze voetafdruk te verminderen (bv. de opmaak van een actieplan, mogelijkheden om tools en digitale diensten te optimaliseren via ecodesign van digitale diensten, goed gegevensbeheer, ...);
- en/of een **inclusieve** digitalisering, via een begeleiding die steunt op het ontwerpen van voor iedereen toegankelijke tools (aangepaste ergonomie voor personen met een handicap, applicaties die werken met verbindingen met een beperkt vermogen en die niet het vermogen vereisen van de nieuwste generatie apparatuur, ...);
- en/of een **ethische** digitalisering, via begeleiding bij de ontwikkeling van diensten die een doordacht gebruik maken van gegevens, enkel die gegevens verzamelen die nuttig en nodig zijn voor de gebruikers om de risico's op het gebied van privacy te beperken en die aansluiten bij de algoritmische ethiek (beperking van systeemfouten in de gegevens en hun analyse, ontwikkeling van begrijpbare artificiële intelligentie, ...);
- en/of een **democratische** digitalisering, via begeleiding bij de democratisering van door de ondernemingen ontwikkelde tools. Het kan bv. gaan om een begeleiding bij de ontwikkeling van projecten die kaderen in de "vrije data"-beweging (open source, open data, open access) of een begeleiding die zich specifiek richt op sociale en democratische ondernemingen die digitale tools willen ontwikkelen (bv. coöperatieve platforms).

De nieuwe technologieën boomen en zijn innovatief, onder meer in de stedelijke omgeving op het vlak van energieproductie, voetgangers- en fietsinfrastructuur of afvalbeheer en -terugwinning. De digitale tools (telefoon toepassingen, verbonden objecten, sensoren, intelligente netwerken) bieden mogelijkheden om tegemoet te komen aan de sociale uitdagingen, milieu-uitdagingen en uitdagingen inzake stedelijke veerkracht. De **digitale technologieën en diensten** moeten een **positieve sociale en milieu-impact** hebben, d.w.z. dat ze een antwoord moeten bieden op **maatschappelijke uitdagingen**.

Het doel van deze krachtlijn is dus proefprojecten voor digitale innovatie ontwikkelen die een antwoord bieden op een van de zes volgende uitdagingen:

- **Klimaat en energie**

De effecten van de klimaatverandering op onze maatschappij, en in het bijzonder in Brussel, zullen zeer aanzienlijk zijn. We moet dus op deze effecten anticiperen, door ze enigszins proberen af te zwakken (beperking van de broeikasgassen) of, wanneer dat niet mogelijk is, ons hieraan aan te passen. Tezelfdertijd zijn de energiebronnen zowel een oorzaak als een oplossing voor het probleem van de klimaatverandering.

Om de klimaatverandering af te zwakken heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich ertoe verbonden de rechtstreekse broeikasgassen tegen 2030 met 40% te verminderen ten opzichte van 2005, om op die manier tegen 2050 koolstofneutraal te zijn. De digitale technologieën kunnen daarbij een belangrijke rol spelen om deze doelstelling te bereiken, door bijvoorbeeld de invoering van intelligente oplossingen voor minder luchtvervuiling, het ecologische beheer van elektronische componenten of nog de energieoptimalisering van de gebouwen.

- **Mobiliteit**

Mobiliteit wordt beschouwd als een uitdaging op zich, ook al speelt mobiliteit een belangrijke rol in de uitdagingen op het vlak van klimaat en energie. Het is niet alleen zaak om het mobiliteits- en transportsysteem duurzamer en minder vervuילend te maken, maar ook om de fileproblemen in en rond het gewest aan te pakken en de veiligheid en het wegcomfort van alle burgers te verbeteren via bijvoorbeeld oplossingen met het oog op een vlotter verkeer of de optimalisering van het openbaarvervoeraanbod, om beter in te spelen op de behoeften van de gebruikers.

De projecten die aan deze uitdaging tegemoetkomen, moeten complementair zijn met de al in het BHG aanwezige producten en diensten, o.m. die producten en diensten die ontwikkeld zijn door Brussel Mobiliteit.

- **Inclusieve en participatieve maatschappij, strijd tegen kwetsbaarheid**

De dichtheid en diversiteit die het BHG kenmerken, zorgen ervoor dat het gewest aankijkt tegen meerdere uitdagingen op het vlak van inclusie, participatie en sociale cohesie. Het gewest heeft de grootste demografische groei en de jongste bevolking van het land (Statbel, 2020). Het gewest wordt ook geconfronteerd met een hoog risico op armoede en een aanzienlijk risico op segregatie in zijn wijken.

De informatie- en communicatietechnologieën kunnen oplossingen voor dit probleem bieden door de toegang tot informatie en kennis te vergemakkelijken, door de terbeschikkingstelling van essentiële diensten te vereenvoudigen en door sociale en economische participatie van de burgers te vergemakkelijken.

- **Gezondheid en welzijn**

Gezondheid en welzijn zijn domeinen waarin heel wat aanzienlijke wijzigingen plaatsvinden. Het BHG wordt gekenmerkt door een grote demografische groei en diversiteit. Ook al verjongt de bevolking, toch ligt het aantal 80-jarigen in het gewest hoger dan in de andere gewesten, waardoor men meer (medische) hulp nodig heeft. Het gewest gaat gebukt onder een sterke toename van het aantal personen met chronische en/of complexe ziekten en aandoeningen die worden veroorzaakt door fysieke factoren, maar ook factoren die te maken hebben met ons gedrag / onze manier van leven en onze omgeving (diabetes, obesitas, hoge bloeddruk, depressie / burn-out, enz.)². De versnippering van de bevoegdheden in de gezondheidszorg roept cruciale vragen op m.b.t. de organisatie en financiering die moeten worden opgelost. De huidige COVID-19-gezondheids crisis zet deze uitdagingen en veranderingen nog meer kracht bij.

Deze pathologieën bevatten complexe en uiteenlopende samenhangende symptomen en factoren waarvoor een coherente en geïntegreerde aanpak nodig is. Bij deze aanpak moet de patiënt centraal staan, spelen verschillende sociale actoren en actoren uit de gezondheidszorg een rol en moet de nadruk worden gelegd op het beheer van het (psychosociaal) welzijn, sensibilisering, preventie (gedrag en omgeving) en behandeling. De digitale technologieën bieden mogelijke oplossingen voor deze uitdagingen door bijvoorbeeld tools voor te stellen die de nauwkeurigheid van robotchirurgie verbeteren, ondersteuning om de resultaten van medische beeldvorming beter te lezen, of nog de opvolging vanop afstand van sommige pathologieën met het oog op het ontlasten van de ziekenhuizen en een minder traumatische ervaring voor de patiënt.

- **Optimalisering van de grondstoffen**

De voorraad aan grondstoffen op onze planeet raakt stilaan uitgeput en de toegang tot enkele kritische grondstoffen voor onze bestaande productie- en consumptiesystemen kan op termijn niet worden gewaarborgd. Tezelfdertijd wordt er in Brussel jaarlijks om en bij de 2 miljoen ton afval geproduceerd. Deze grondstoffen moeten worden geoptimaliseerd om opnieuw in de productieketen te worden gebruikt, idealiter in de plaatselijke keten.

Welbepaalde digitale tools dragen bij aan de optimalisering van de grondstoffen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een voorspellende tool om verspilling te voorkomen, uitwisselingsplatformen voor tweedehandsmaterialen, een tool voor het sorteren van afval via visuele herkenning (bijvoorbeeld: ZenRobotics), enz.

- **Gezonde en betaalbare voeding voor iedereen**

De toegang tot gezonde, betaalbare en duurzame voeding voor iedereen is een belangrijke bezorgdheid in Brussel. De vraag naar betaalbare levensmiddelen neemt voortdurend toe, terwijl de maatschappelijke verwachtingen op het vlak van duurzaamheid, gezondheid en kwaliteit steeds hoger komen te liggen. Ongeveer een kwart van de ecologische voetafdruk van een Brusselse familie kan worden toegeschreven aan voeding (productie, vervoer, afval, enz.) en de slechte voedingsgewoonten dragen bij aan tal van gezondheidsproblemen (diabetes, obesitas, enz.). Bovendien is de toegang tot kwalitatieve voeding niet evident aangezien 32.000 personen afhankelijk van voedselhulp en een derde van de Brusselaars met een inkomen moet rondkomen dat onder de armoedegrens ligt.

Met welbepaalde tools kan een antwoord worden geboden op deze problemen door onder meer oplossingen voor te stellen die verspilling voorkomen, door de toegang tot informatie over de traceerbaarheid van voeding te vergemakkelijken of door een direct contact tussen producent en consument mogelijk te maken om de distributieketen korter te maken en plaatselijke consumptie te promoten.

De projecten van de tweede krachtlijn moeten niet enkel beantwoorden aan een van de zes hieronder vermelde uitdagingen (het "waarom?" van het project) maar moeten ook **uitvoeringsbepalingen** (het "hoe?" van het project) volgen, die passen in een streven naar **verantwoorde digitalisering**, namelijk een sobere, inclusieve, ethische en democratische digitalisering (zie bijlage 1 hierboven en selectiecriteria betreffende het handvest verantwoorde digitalisering hieronder).

² [Brussels gezondheidsplan](#)

3. Wie kan een project indienen?

De projectoproep staat open voor:

Alle economische actoren (met inbegrip van bv's, vzw's, zelfstandigen enz.) **die op de datum waarop het kandidaatendossier wordt ingediend beschikken over:**

een exploitatiezetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

een ondernemingsnummer

Partnerships worden **aangemoedigd om** overlappings en overbodig werk te vermijden.

Daarbij schragen verschillende projectdragers-partners het initiatief, waarvan er een **de rol van coördinator** op zich neemt, wat met name het volgende inhoudt:

- het project administratief opvolgen voor alle partners
- het formulier en de verschillende opvolgingsverslagen indienen.

De **financiële opvolging** van het project wordt individueel verzorgd door elk van de partners.

Kunnen niet deelnemen aan de projectoproep:

- × Openbare of para-openbare besturen en instellingen
- × Niet-autonome ondernemingen en vzw's van de overheid (waarvan meer dan de helft van de leden van de raad van bestuur, de directie of het toezichtsorgaan aangesteld worden door de regering of autonome besturen)
- × Projecten die reeds op een andere manier door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gefinancierd worden
- × Ondernemers met SMART-statuut of het statuut van een activiteitencoöperatie

4. Voorwaarden om in aanmerking te komen

Om in aanmerking te komen, moet een project aan vier voorwaarden voldoen:

- ✓ Het moet worden uitgevoerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- ✓ Niet in uitvoering zijn op het ogenblik dat de projectoproep wordt uitgeschreven of een onderscheiden fase uitmaken in de ontwikkeling van een meerfasig project
- ✓ Tijdig en met naleving van de vormvoorwaarden (formulieren, bijlagen, enz.) ingediend worden;
- ✓ **Voor de projecten van krachtlijn 2:** over een TRL-niveau 7 of meer beschikken (voor

5. Selectiecriteria voor het project

1. Vernieuwend karakter van het project en afstemming op de gezochte projecten

De aard van het project, de nadere regels en de resultaten die het project produceert moeten overeenstemmen met de gezochte projecten van de krachtlijn waarbinnen het past.

- De projecten van de eerste krachtlijn zullen moeten aantonen hoe hun begeleidingsacties rechtstreeks bijdragen aan de ontwikkeling van een sobere en/of inclusieve en/of ethische en/of democratische digitalisering in het BHG. Deze projecten zullen moeten aantonen dat hun acties relevant zijn om de zko's en kmo's te begeleiden naar een verantwoorde digitalisering, alsook dat ze aangepast zijn aan het doelpubliek en de nood van dat doelpubliek wat betreft begeleiding.
- De projecten van de tweede krachtlijn zullen expliciet moet beantwoorden aan minstens één van de zes maatschappelijke uitdagingen van het BHG. Deze projecten zullen hun opportuniteit moeten aantonen door te verduidelijken aan welke maatschappelijke problematiek in het BHG zij tegemoet willen komen en welke concrete oplossing zij daarbij voorstellen.

Daarnaast moeten de projecten hun **innovierend karakter** en hun meerwaarde voor het Brusselse ecosysteem aantonen:

- De projecten van de eerste krachtlijn zullen specifiek moeten aantonen dat ze aanvullend zijn op de begeleidings- en sensibiliseringsactiviteiten die de overheid of de privésector reeds opzette in het BHG. Meerdere bronnen lijsten bestaande initiatieven op inzake informatie, oriëntatie, begeleiding of financiering in het BHG, o.m. de website van de [1819](#).
- De projecten van de tweede krachtlijn zullen hun innovierend karakter in het BHG moeten aantonen. Het kan bv. gaan om de ontwikkeling van een nieuw product dat of een nieuwe dienst die nog niet bestaat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het invoeren van een nieuwe technologie, enz. De proefprojecten die in staat zijn hun demonstratieve en exemplarische karakter aan te tonen, zullen de voorkeur krijgen bij de evaluatie.

Als het project een opschaling van een initiatief beoogt, moet de relevantie van de beoogde ontwikkeling worden toegelicht, alsook de leefbaarheid van dit initiatief. Het kan bijvoorbeeld gaan om de overdracht van een concept van de ene markt naar de andere of om de ontwikkeling op gewestelijk niveau van begeleidingsactiviteiten die willen inspelen op een tekort in het BHG.

In ieder geval mag het project geen simpele nabootsing noch een kopie zijn, en evenmin te veel gelijkenissen vertonen met een bestaande economische activiteit in het BHG.

2. De mate waarin men bij de ontwikkeling van de oplossing rekening houdt met het handvest inzake verantwoorde digitalisering - Enkel voor de projecten van de tweede krachtlijn

De uitvoeringsbepalingen van de projecten moeten afgestemd zijn op een stap naar verantwoorde digitalisering zoals bepaald door het Institut du Numérique Responsable (Instituut voor Verantwoorde Digitalisering) in zijn handvest voor verantwoorde digitalisering³.

Een **Verantwoorde digitalisering** is een digitalisering die sober, inclusief, ethisch en democratisch beoogt te zijn zoals hieronder bepaald.

- Digitale **soberheid slaat op drie aspecten:**
 - o De soberheid van de grondstoffen die nodig zijn voor informatica-uitrustingen: dit heeft betrekking op het ecodesign, de herstelling en het hergebruik, de remanufacturing en de recyclage;
 - o De soberheid van gebruik: tot een minder nutteloos of een beter gebruik aanzetten;
 - o Energiesoberheid van de apparaten, servers, data centers en toepassingen die permanent werken en het netwerk nutteloos belasten, alsook websites, software en digitale tools om hun voetafdruk te verminderen zonder aan prestaties in te moeten boeten.

Projecten die een of meerdere van deze aspecten integreren in hun ontwikkeling zullen positief worden beoordeeld, evenals een denkoefening over hun milieu-impact wat betreft de positieve en negatieve gevolgen (gebruik van recuperatiemateriaal voor de opslag, denkoefening over het verkleinen van de verzameling gegevens, benchmarking voor de keuze van AI- of blockchaintechnologie, rekening houdend met de energie-impact, ...).

- **Inclusieve** digitalisering steunt op het ontwerpen van voor iedereen toegankelijke tools (aangepaste ergonomie voor personen met een handicap, applicaties die werken met verbindingen met een beperkt vermogen en die niet het vermogen vereisen van de nieuwste generatie apparatuur, ...);
- **Ethische** digitalisering maakt doordacht gebruik van gegevens, verzamelt enkel die gegevens die nuttig en nodig zijn voor de gebruikers om de risico's op het gebied van privacy te beperken en sluit aan bij de algoritmische ethiek (beperking van systeemfouten in de gegevens en hun analyse, ontwikkeling van begrijpbare artificiële intelligentie, ...);
- **Democratische** digitalisering beoogt oplossingen opdat ondernemingen en burgers zich digitale tools opnieuw toe-eigenen en die tools democratischer zijn. De projecten die passen in de "vrije data"-beweging (open source, open data, open access) of digitale projecten die gedragen worden door sociale en democratische ondernemingen vallen onder de noemer democratische digitalisering.

De projecten moeten aantonen dat ze aansluiten bij **een of meerdere luiken** van verantwoorde digitalisering, met **prioriteit voor digitale soberheid**

³ Het handvest voor verantwoorde digitalisering is beschikbaar op de volgende link [charte-inr-numerique-responsable.pdf \(institutnr.org\)](#)

3. Haalbaarheid

Het project moet aantonen dat het zowel op economisch, technisch als financieel vlak realiseerbaar is.

Daartoe moet de projectdrager aantonen dat:

- er een markt bestaat (minstens één aanvraag voor de projecten van de eerste krachtlijn);
- zijn businessplan geloofwaardig is (evolutie van de inkomsten en uitgaven, enz.) na de ondersteunde periode op basis van de projectoproep;
- de noodzakelijke technische ontwikkelingen voor het project wel degelijk kunnen worden verwezenlijkt en op de markt kunnen worden gebracht binnen de projecttermijn;

In het kader van de tweede krachtlijn wordt de onderneming gevraagd een geloofwaardig financieel plan voor te stellen (verplicht model op de 1819 is [hier](#) beschikbaar) over drie jaar, zowel wat betreft de raming van de inkomsten als de voornaamste onkosten van het project. Alleen projecten die financieel leefbaar zijn na de subsidie zullen geselecteerd worden.

Ook de mogelijkheid tot ontwikkeling van het project zal worden geëvalueerd: het project moet waarborgen aanbrengen wat betreft zijn blijvend karakter op middellange termijn nadat de subsidie gestopt is.

Het project moet ook het realisme van de geplande stappen en van het gereserveerde budget aantonen. De verwezenlijking ervan moet mogelijk zijn vanuit een logistiek, juridisch en organisatorisch standpunt. In het geval van een partnership zullen ook de wisselwerkingen en complementariteit tussen de dragende structuren van het project worden geëvalueerd.

4. Resultaten en impact

Het project moet kwantificeerbare doelstellingen voorstellen, door middel van realistische en samenhangende opvolgings- en beoordelingsindicatoren, in verband met zijn verwezenlijkingen en de verwachte resultaten (binnen de subsidieperiode en tot drie jaar na het einde van de subsidieperiode).

Het project moet via zijn indicatoren onder meer het volgende toelichten:

- de uitvoering van het project zorgt voor de creatie of het behoud van de economische activiteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- het project draagt bij tot het behoud en de ontwikkeling van de lokale werkgelegenheid;
- het draagt bij tot de uitvoering van de uitdagingen betreffende een stap naar verantwoorde digitalisering en/of maatschappelijke uitdagingen in het BHG.

De opvolgings- en evaluatiemethode (waaronder het verzamelen van gegevens met betrekking tot de indicatoren) moet ook verduidelijkt worden.

Tot slot moet het project, met het oog op de doeltreffendheid, aantonen dat de verwachte resultaten coherent zijn met het gevraagde budget.

Bijkomende elementen

Adviescomité:

Het adviescomité (jury van de projectoproep) is minstens samengesteld uit:

- ✓ Een vertegenwoordiger van elk partnerbestuur van de projectoproep: hub.brussels en Brussel Economie en Werkgelegenheid (elk bestuur heeft recht op een stem)
- ✓ Een expert van Innoviris (met stemrecht);
- ✓ Een expert van Leefmilieu Brussel (met stemrecht)
- ✓ Een vertegenwoordiger van de staatssecretaris voor Economische Transitie (geen stemrecht, aanwezig als waarnemer)

De leden van het adviescomité, zowel uit de openbare als uit de particuliere sector, dienen elk belangenconflict kenbaar te maken en, indien een dergelijk conflict bestaat, niet aan de bespreking van de betrokken aangelegenheid deel te nemen.

Selectieregels van de projecten :

- ✓ De **projectdragers worden verzocht te voldoen aan de selectiecriteria** en het is aan de projectdragers om hun logica te rechtvaardigen ten opzichte van de verwachtingen.
- ✓ **Het niet afdoende voldoen** aan één van de criteria kan worden beschouwd als een element voor diskwalificatie van het project. Projecten met een score van minder dan 7/10 voor een van de criteria zullen dus niet in aanmerking genomen worden voor de projectoproep;
- ✓ Vermits het gaat om een wedstrijd **zal de jury de projecten selecteren die het best beantwoorden aan de selectiecriteria** en die in hun globaal opzet het best invulling geven aan de door de projectoproep beoogde prioritaire doelstellingen.
- ✓ De selectie gaat verder **zolang er nog budget beschikbaar is**.

Vertrouwelijkheid: *alle ontvangen, bestudeerde, geweigerde of aanvaarde projecten worden strikt vertrouwelijk behandeld, en mogen op geen enkele manier die het ondernemerschap van de projectdrager schade zou kunnen berokkenen, kenbaar worden gemaakt. De ontvangen informatie wordt enkel voor de analyse van het project gebruikt.*

Na afloop van de projectoproep zal een samenvatting van de winnende projecten meegedeeld worden.

6. Financiële steun

Een totaalbudget van 600.000 euro

Personeelskosten

PLAFOND
65.000 euro per VTE

Personeel dat voor het project aangenomen of ingezet wordt

Aan te tonen met loonfiches en timesheets

Kosten voor onderaanneming

PLAFOND
Maximaal bedrag =
totaalbedrag van de personeelskosten

Aan te tonen met facturen met een bedrag van minstens 500 euro

Onrechtstreekse kosten

FORFAIT
15% van de personeelskosten

Zonder bewijsstukken

Investeringskosten

maximaal 50% van de subsidieaanvraag

Aan te tonen met facturen met een bedrag van minstens 500 euro + uittreksel van de algemene rekeningen van klasse 2

MAX. 75.000 euro per project voor KRACHTLIJN 1
MAX. 100.000 euro per project voor KRACHTLIJN 2

Uw project wordt gesteund tot 100% van de in aanmerking komende uitgaven voor een periode van twaalf maanden

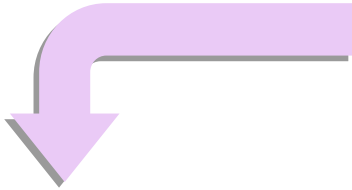
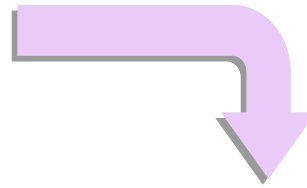
Bijkomende elementen

- Voor de **projectdragers die subsidie ontvangen als zelfstandige in de hoedanigheid van een natuurlijk persoon**: de personeelskosten moeten worden berekend op basis van een bedrag van **325 euro per dag per persoon**.
- 10.000 euro is de minimumdrempel voor subsidiëring
- Voor elk project wordt een totaalbudget voorgelegd, alsook het gevraagde subsidiebedrag, beide opgesplitst per uitgavecategorie en per projectdrager in geval van een partnership. **Het totale budget van het project moet in evenwicht zijn.**

7. Hoe deelnemen?

Raadpleeg het reglement
en de bijlage administratieve
bepalingen en verplichtingen

Download
het formulier en de bijlagen
die beschikbaar zijn op de website
van BEW en vul ze in

Verstuur alle documenten
elektronisch naar
projecteconomie@gob.brussels

vóór
18 juli 2022

- Voor de **partnerships**: de projectcoördinator duidelijk opgeven (zie het formulier)
- Ter herinnering: het project moet worden ingediend **zoals het hoort**, d.w.z. aan de hand van het correct ingevulde formulier en zijn bijlagen.
 - De Exceltabellen (budget, HR, Overheidssteun, cijfersverslag).
 - Een kopie van de statuten van de onderneming
 - De recentste rekeningen en balans
 - Het meest recente activiteitenverslag (als het bestaat)
 - De verklaring in verband met de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten
 - De bijlage Partner in geval van een project in partnerschap
 - Voor projecten van de tweede krachtlijn het financiële plan, ingevuld voor drie jaar (model 1819 verplicht)
 - Voeg ook alle andere nuttige bijlagen toe

8. Meer inlichtingen?

Contacteer 1819

De dienst **1819** is de gewestelijke toegangspoort bij uitstek **inzake inschrijving en doorverwijzing** van ondernemers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Elke ondernemer die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een project heeft lopen, vindt er makkelijk de informatie en diensten die hij nodig heeft om dit project in goede banen te leiden.

De dienst 1819 verbindt ook de actoren van het economische weefsel met elkaar rond specifieke projecten inzake Brussels ondernemerschap.

De dienst 1819 ijvert vooral voor een ruimere verspreiding van de ondernemingsgeest in Brussel, in het bijzonder bij jongeren, vrouwen en werkzoekenden.

info@1819.brussels

Vragen over het kandidatuur dossier?

Stuur een e-mail naar het team dat zich bij Brussel Economie bezighoudt met de projectoproepen:

projecteconomie@gob.brussels

BIJLAGEN: ADMINISTRATIEVE VOORWAARDEN EN VERPLICHTINGEN

1. Staatssteun

Op basis van het bedrag van de aangevraagde financiering, valt de subsidie onder een andere reglementering inzake staatssteun (twee mogelijke situaties):

1. Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/360/oj>).

In dat geval erkent de aanvrager bij het indienen van zijn subsidieaanvraag dat de in het kader van deze projectoproep toegekende subsidie **de hem al toegekende de-minimissteun niet op een bedrag brengt dat hoger ligt dan 500.000 euro over een periode van drie fiscale boekjaren.**

De subsidies die in het kader van de onderstaande verordeningen zijn verleend, worden daarvoor in aanmerking genomen:

- Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (gepubliceerd in het PBEU nr. L 114 van 26 april 2012).
 - Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PBEU L 352 van 24 december 2013).
 - Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector (PBEU L 352 van 24 december 2013).
2. Het besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen ([https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2012/21\(1\)/oj](https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2012/21(1)/oj)).

In dat geval erkent de aanvrager bij het indienen van zijn subsidieaanvraag dat de in het kader van deze projectoproep toegekende subsidie **de hem al toegekende overheidssteun in het kader van deze beslissing en voor dezelfde diensten van algemeen economisch belang niet op een bedrag brengt dat hoger ligt dan 15.000.000 euro.**

De projectdrager die reageert op de projectoproep erkent kennis te hebben genomen van deze reglementeringen, duidt de reglementering aan die van toepassing is op zijn situatie en verbindt zich ertoe om deze na te leven (cf. Aanvraagformulier).

2. Subsidieerbare uitgaven

Volgende uitgaven in uw project kunnen in aanmerking komen in het kader van de projectoproep:

Personeelskosten

De subsidie wordt toegekend:

- ✓ voor het brutoloon + de werkgeversbijdragen
 - ✓ naar rato van de aan het project gewijde arbeidstijd
 - ✓ voor het personeel dat voor het project aangenomen of ingezet wordt, en dat op de loonlijst van de begunstigde van de subsidie staat
 - ✓ met een plafond van 65.000 euro/VTE/jaar
- Project gedragen **door een onderneming** (vzw, bv of andere): in het geval van een zaakvoerder/bedrijfsleider **van de onderneming**: gelijkgesteld met het personeel:
- ✓ als de zaakvoerders worden bezoldigd in het kader van de statuten van de vennootschap
 - ✓ of als de algemene vergadering van het bedrijf beslist om de zaakvoerders te bezoldigen
 - ✓ of als er een "opdrachtovereenkomst" is tussen het bedrijf en de zaakvoerder, die voorziet in de bezoldiging van de zaakvoerder in het kader van bepaalde taken of opdrachten
- Project van een **zelfstandige in de hoedanigheid van een natuurlijk persoon** (en geen onderneming), met persoonlijk ondernemingsnummer: maximaal 325 euro/d/persoon

Hoe rechtvaardigt u die kosten?

- ✓ de kostentabel tabblad **personeelskosten**
- ✓ een **jaarlijkse afrekening op naam, afgegeven door het sociaal secretariaat**, die toelaat het in aanmerking genomen bedrag te koppelen aan de reële uitgave
- ✓ de gedateerde en ondertekende arbeidsovereenkomst
- ✓ de **betalingbewijzen** die overeenstemmen met de gepresteerde maanden

Kosten voor onderaanneming (werkingskosten)

De subsidie wordt toegekend:

- ✓ Voor elke uitgave in verband met de onderaanneming van een deel van het project: elk beroep op een derde voor de uitoefening van activiteiten of procedures in verband met het project
- ✓ de onderaanneming kan betrekking hebben op uitgaven zoals communicatie of promotie, de aanmaak van een website, catering, een beroep doen op consultants, een juridische raadgever, externe opleiders of experts, enz.

!De uitgaven komen in aanmerking vanaf een **bedrag van min. 500 euro incl. btw**

Hoe rechtvaardigt u die kosten?

- ✓ gebruik de kostentabel tabblad **listing facturen**
- ✓ gebruik de kostentabel tabblad **marktprijzen** (zie punt 7: verplichtingen)
- ✓ de **facturen** met de **betalingsbewijzen** (bankuittreksel)

!Het bedrag van de ingediende facturen moet **minstens 500 euro zijn, incl. btw**

Onrechtstreekse kosten (werkingskosten)

De subsidie wordt toegekend:

Voor alle werkingsuitgaven:

- ✓ zonder personeelskosten en onderaannemingskosten
- ✓ die het onrechtstreeks mogelijk maken **uw project te realiseren**

Hoe rechtvaardigt u die kosten?

- ✓ **geen rechtvaardiging** (forfait van 15 % van de personeelskosten komt in aanmerking)

Investeringskosten

De subsidie wordt toegekend:

Voor alle investeringsuitgaven:

- ✓ immateriële en/of materiële vaste activa
- ✓ die een noodzakelijke band hebben met de goede uitvoering van het project
- ✓ ingeschreven als vaste activa op de jaarrekeningen voor rechtspersonen
!ze moeten daar gedurende vijf jaar blijven vanaf de datum van de toekenning van de steun

! De uitgaven komen in aanmerking vanaf een **bedrag van min. 500 euro incl. btw**

Specifieke regels in verband met investeringen:

- **De materiële investeringen die in aanmerking komen, zijn de uitgaven verbonden aan** activa bestaande uit installaties, machines, uitrusting, meubilair en rollend materieel. Vastgoedactiva komen niet in aanmerking;

Voor de installaties, machines, het gereedschap en meubilair omvat het aanvaardbare bedrag ook de transport-, installatie- en montagekosten voor zover ze als materiële vaste activa geboekt zijn;

Voor investeringen in rollend materieel komen ook fietsen en voertuigen voor goederen- of

personenvervoer in aanmerking; niettemin moet de aankoop van (elektrische) bakfietsen⁴ prioritair worden overwogen.

Indien de aankoop van een bedrijfswagen⁵ onontbeerlijk is voor het project, wordt de subsidie bij voorkeur aangewend voor elektrische modellen. Enkel indien er geen elektrisch model dat voldoet aan de noden van het project beschikbaar is op de markt kan een thermisch voertuig overwogen worden, dat minstens:

1° moet beantwoorden aan de Europese uitstootnormen die van toepassing zijn op de nieuwe voertuigen op de markt gebracht op het ogenblik van de beslissing tot toekenning van de steun, zelfs als het niet om een nieuw voertuig gaat;

2° geen dieselveertuig of hybrideauto op diesel is.

In alle gevallen moet het voertuig dat is aangekocht met een subsidie ingeschreven zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De begunstigde moet verantwoorden dat de aankoop nodig is voor het project.

- **Voor de immateriële investeringen komen de uitgaven in aanmerking die verbonden zijn aan de aanvraag en verwerving van octrooien, merken of modellen.** Om in aanmerking te komen, moeten de immateriële vaste activa de volgende voorwaarden vervullen:
 - 1° enkel gebruikt worden in de vestiging van de steunbegunstigde;
 - 2° als activa kunnen worden afgeschreven;
 - 3° marktconform bij een van de begunstigde onafhankelijke derde verkregen zijn;
 - 4° tot de activa van de onderneming behoren gedurende minstens vijf jaar na de toekenning van de steun.
- **Een gelegenheidsinvestering komt in aanmerking voor zover** het goed wordt verkocht door een professional, van wie de activiteit betrekking heeft op dit soort van materieel of meubilair (verkoop of productie), en het goed over een waarborg van minstens zes maanden beschikt;
- **Een investering in materieel of meubilair dat wordt verhuurd, komt in aanmerking voor zover** de verhuring van deze investering een aanvulling vormt op een dienst verleend door de begunstigde;
- Geen enkele buitensporige uitgave komt in aanmerking voor steun.

Hoe rechtvaardigt u die kosten?

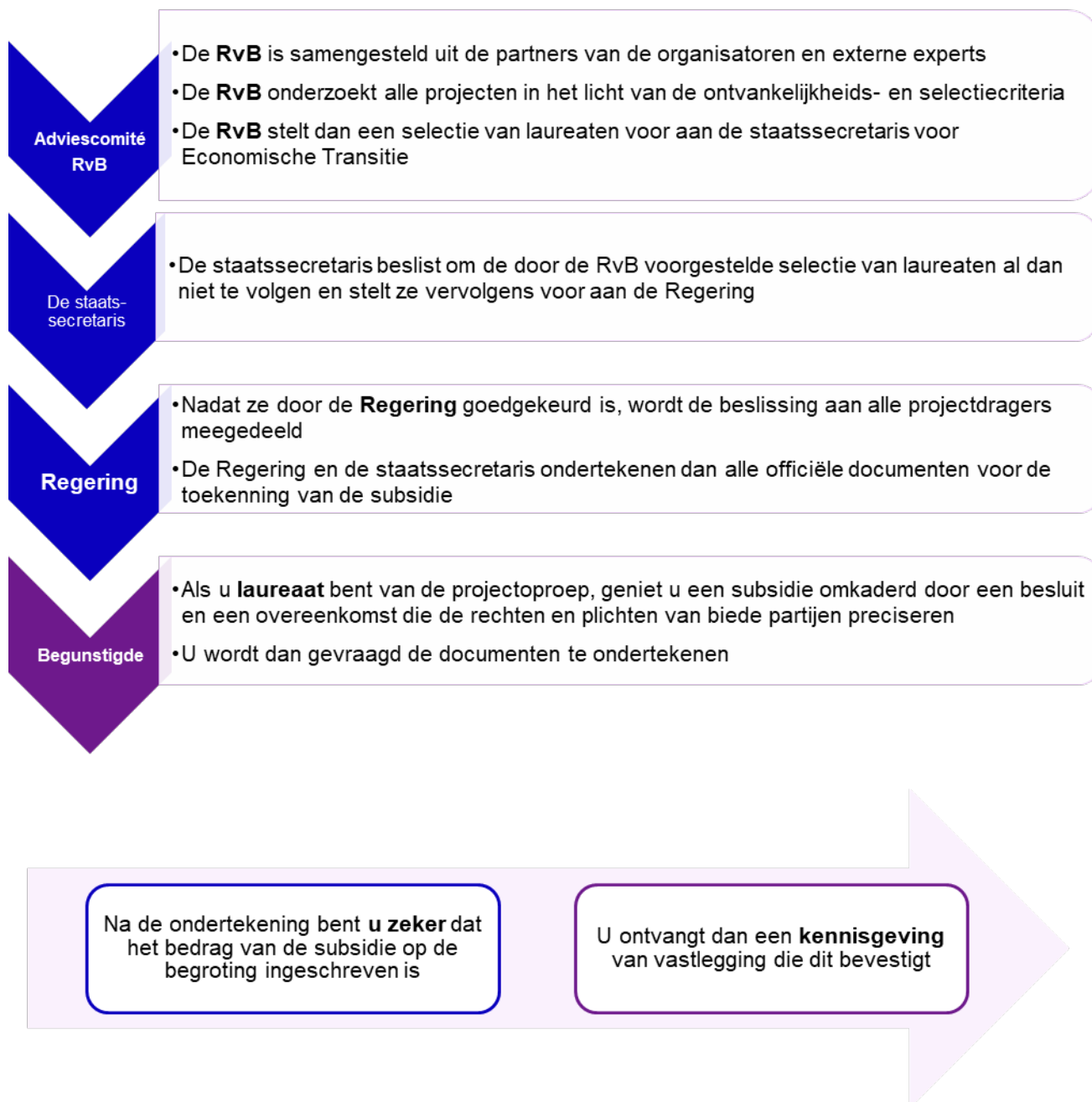
- ✓ gebruik de kostentabel tabblad **listing facturen**
- ✓ de **facturen** met de **betalingbewijzen** (bankuittreksel)
- ✓ Een uittreksel van de **algemene rekeningen van klasse 2** (rekeningen 20 tot 28) m.b.t. het jaar waarin de gesubsidieerde investeringen werden verwezenlijkt
- ✓ voor de **tweedehandsinvesteringen**: een afschrift van de **waarborg** voor minstens zes maanden

⁴ de rijwielen en gemotoriseerde rijwielen zoals bedoeld in artikel 2, 2.15.1 en 2.15.3, van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, ontworpen voor het groot vrachtvervoer met behulp van een container of een ingebouwd platform.

⁵ de voertuigen van de categorieën N en O zoals bedoeld in artikel 1, § 1 van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebereiden moeten voldoen.

3. Toekenning van de subsidie

Dit zijn de stappen in het toekenningsproces van de subsidie na de indiening van uw project:

Na de goedkeuring van de selectie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering worden de kandidaten op de hoogte gebracht van het resultaat van de projectoproep. **Opgelet:** de termijn tussen het indienen van de kandidatuur en de goedkeuring door de regering is gemiddeld zes maanden.

4. Betaling van de subsidie

DE SUBSIDIE wordt uitbetaald in TWEE SCHIJVEN

1. Het voorschot

- komt overeen met **70%** van de subsidie
- na de **ondertekening** van de toekenningsdocumenten van de subsidie
- u ontvangt een **schuldvordering** (SV), te ondertekenen en terug te sturen naar de boekhoudafdeling van de GOB
- de betaling wordt verricht ten laatste **30 werkdagen** na de ontvangst van de SV en onder voorbehoud van de begrotingsmogelijkheden

2. Het saldo

- na controle van het conforme gebruik van de subsidie, in 2 stappen:
 - versturen en controleren van het eindverslag en de bewijsstukken
 - eventuele verdediging in het begeleidingscomité
- Een finale beslissing bevestigt het saldobedrag en u ontvangt een brief/e-mail die dat bevestigt.
- u verstuurt een schuldvordering (SV)
- de betaling wordt **zo snel mogelijk** verricht na de ontvangst van de SV en onder voorbehoud van de begrotingsmogelijkheden

Naar waar verstuurt u de SV's?

@ invoice@gob.brussels (in pdf-formaat)

in kopie naar projecteconomie@gob.brussels

5. Opvolging van de projecten en controle op het gebruik van de subsidie

Tussentijdse evaluatie

Verantwoordings-
stukken (VS'en)

Begroting

Activiteitenverslag en
cijfersverslag

U stuurt de **verantwoordingsstukken (VS's)** en de **bijlagen** uiterlijk drie maanden na de beëindiging van het project

BEW controleert de
verantwoordingsstukken

- ✓ de stukken die nodig zijn om uw uitgaven te rechtvaardigen, samen met de betalingsbewijzen
- ✓ opgeeft in de tabel kosten
- ✓ Met inachtneming van de algemene regels van de VS'en

- ✓ werk de bijlage Tabellen - tabblad Budget bij om uw werkelijke uitgaven en ontvangsten uit te splitsen

- ✓ gebruik het model activiteitenverslag om:
 - de verwezenlijkingen en de resultaten van het project te beschrijven
 - een kwalitatieve evaluatie van de verkregen resultaten te maken
 - de verkregen resultaten te vergelijken met de aan het begin van het project bepaalde resultaten
- ✓ gebruik de bijlage Tabellen - tabblad cijfersverslag om:
 - de indicatoren van het project te beschrijven
 - de verwezenlijking te evalueren van de kwantitatieve doelstellingen die bepaald werden bij de aanvang van het project

HET BEGELEIDINGSCOMITE

- ✓ een vertegenwoordig(st)er van de projectdrager
- ✓ een vertegenwoordig(st)er van BEW
- ✓ een vertegenwoordig(st)er van hub.brussels
- ✓ een vertegenwoordig(st)er van de

- het is de bedoeling uw project op te volgen en te evalueren:
 - de naleving van de overeenkomst en van uw engagementen
 - de controle op en de goedkeuring van de uitgaven, het activiteitenverslag en het cijfersverslag
- het begeleidingscomité kan alle nuttige maatregelen nemen die nodig zijn voor een goede uitvoering van het project
- het comité vergadert na afloop van het project: u kan dan het activiteitenverslag en het cijfermatig eindverslag voorstellen en verdedigen.

Algemene regels inzake VS'en

- **niet gebruikt om andere subsidies te verantwoorden** (principe van het niet-dubbel subsidiëren van eenzelfde uitgave)
- **gedateerd (facturatedatum) binnen de subsidieperiode.** De projectdrager verduidelijkt in zijn kandidatuurformulier de voor zijn project gewenste referentiedatums (12 maanden), die in zijn overeenkomst zullen staan als hij uiteindelijk zal worden gekozen:
 - de gewenste begindatum mag niet voor de datum van het uitschrijven van de projectoproep vallen (d.i. 13.06.2022);
 - de gewenste begindatum mag niet later zijn dan 01.01.2023;
 - door zijn project aan te vatten alvorens de overeenkomst ondertekend werd, neemt de projectdrager het risico uitgaven te doen zonder de garantie subsidies te krijgen.
- **opgesteld op naam van de begunstigde**
- Btw: Het bestuur zal enkel rekening houden met de btw als de indiener (gedeeltelijk) niet btw-plichtig is.
- In geval van een project met meerdere actoren is elke begunstigde verantwoordelijk voor het overmaken van de verantwoordingsstukken met betrekking tot de uitgaven die hij gedaan heeft in het kader van het project.

6. Verplichtingen

6.1. Overheidsopdrachten

U moet nagaan of de wet op de overheidsopdrachten op uw situatie van toepassing is. Als dit het geval is, is **de wet op de overheidsopdrachten van toepassing:**

Elke publiekrechtelijke instelling en persoon zoals omschreven in artikel 2, 1°, c) van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten moet zich houden aan de bepalingen van deze wet:

- ongeacht zijn/haar vorm en aard,
- als hij/zij op de datum van de beslissing om een opdracht uit te schrijven een rechtspersoon is en opgericht is met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen nut die niet van industriële of commerciële aard zijn,
- en waarvan:
 - o hetzij de activiteit in hoofdzaak gefinancierd wordt door de Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de lokale overheidsinstanties of andere instellingen of personen die ressorteren onder punt c) van deze wet
 - o hetzij het beheer onderworpen is aan het toezicht van de Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de lokale overheidsinstanties of andere instellingen of personen die ressorteren onder punt c) van deze wet
 - o hetzij meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende orgaan aangewezen zijn door de Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de lokale overheidsinstanties of andere instellingen of personen die ressorteren onder punt c) van deze wet.

Aan het begin van het project zal de begunstigde worden gevraagd aan te tonen of hij al dan niet onderworpen is aan de wetgeving op de overheidsopdrachten en een formulier in te vullen over het al dan niet onderworpen zijn aan de overheidsopdrachten.

Als u onderworpen bent aan de wet van 17 juni 2006 en zijn uitvoeringsbesluiten, moet u met het volgende rekening houden:

- u moet deze regelgeving naleven
- er kan nagegaan worden of dit wel het geval is en, wanneer een overtreding wordt vastgesteld, zal het bewijsstuk geweigerd en uit het eindafrekening van het project verwijderd kunnen worden

In elk geval moeten de uitgaven die verband houden met het project de marktprijs naleven, **ongeacht of de wet inzake overheidsopdrachten al dan niet voor de begunstigde geldt**. Voor alle bijkomende informatie over de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten kunt u terecht op: www.publicprocurement.be.

6.2. Staatssteun

U moet de regelgeving inzake staatssteun respecteren.

U kunt hiervoor punt 1 van de administratieve voorwaarden van dit reglement raadplegen.

6.3. Communicatie en publiciteit

De projectdrager dient voldoende zichtbaarheid te geven aan zijn verwezenlijkingen en aan de gewestelijke strategie waarin zijn project past. Hij moet ook aangeven dat de gesubsidieerde operatie een financiële tussenkomst van het gewest heeft gekregen.

U verbindt er zich bijgevolg toe voor een tweetalige externe communicatie te zorgen (website, promotiedocumenten, enz.), die op een zichtbare manier het logo bevat van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat kan worden gedownload op de [website van het gewest](#).

6.4. Sociale en fiscale verplichtingen

Alle projecten moeten de geldende regelgeving naleven, onder meer op sociaal vlak, fiscaal vlak, milieuvlak, enz.

De selectie van een project ontslaat de indiener niet van zijn verantwoordelijkheid om de regels en procedures voor het verkrijgen van de nodige toelatingen na te leven, noch staat het een bijzondere behandeling in het kader van diezelfde regels en procedures toe.

7. Controles en sancties

7.1. Controles

De toekenning van de subsidie houdt in dat **u aanvaardt dat er op stukken en eventueel ter plaatse controles** uitgevoerd worden om na te gaan of de subsidie daadwerkelijk aangewend werd voor de verwezenlijking van het project en of deze volkomen gerechtvaardigd is.

Als **u personeel tewerkstelt** kan er ook gecontroleerd worden of u uw sociale en fiscale verplichtingen naleeft.

Deze controles worden verricht door de overheden die gemachtigd zijn om de aanwending van de subsidies te controleren, met name de gewestelijke administratie, de Inspectie van Financiën en het Belgische Rekenhof.

De artikelen 92 tot 95 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle zijn onmiddellijk en algemeen van toepassing zodra er sprake is van een subsidie.

Deze artikelen worden hieronder in extenso weergegeven:

Art. 92 :

Conform artikel 11 van de voornoemde wet van 16 mei 2003 moet iedere subsidie verleend door de gewestelijke entiteit of door een rechtspersoon, die rechtstreeks of onrechtstreeks door de gewestelijke entiteit wordt gesubsidieerd, daarin begrepen ieder door hen zonder interest verleend geldvoorschot, worden aangewend voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend.

Behalve wanneer een wettelijke of reglementaire bepaling daarin voorziet, vermeldt iedere beslissing houdende toekenning van een subsidie nauwkeurig de aard, de omvang en de modaliteiten betreffende het gebruik en betreffende de door de begunstigde van de subsidie te verstrekken verantwoording.

Iedere begunstigde van een subsidie is ertoe gehouden verantwoording te verstrekken over de aanwending van de ontvangen bedragen, tenzij een ordonnantie hem daartoe vrijstelling verleent.

Art. 93 :

Conform artikel 12 van de voornoemde wet van 16 mei 2003 verleent de begunstigde, door het aanvaarden van de subsidie, meteen aan de gewestelijke entiteit het recht om ter plaatse controle te laten uitoefenen op de aanwending van de toegekende gelden.

De regering zorgt voor de organisatie en de coördinatie van de controle. Voor deze controle doet zij met name een beroep op de inspecteurs van financiën.

Art. 94: *Conform artikel 13 van de voornoemde wet van 16 mei 2003 is gehouden tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie de begunstigde:*

1° die de voorwaarden niet naleeft waaronder de subsidie werd verleend;

2° die de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend;

3° die de in artikel 93 bedoelde controle verhindert;

4° die voor hetzelfde doel al een subsidie ontvangt van een andere instelling op basis van dezelfde verantwoordingsstukken.

Blijft de begunstigde van de subsidie in gebreke inzake het verstrekken van de in artikel 92 bedoelde verantwoordingen, dan moet hij het deel dat niet werd verantwoord terugbetalen.

Art. 95 :

Conform artikel 14 van de voornoemde wet van 16 mei 2003 kan de uitkering van de subsidies worden opgeschort zolang de begunstigde voor soortgelijke subsidies, die hij voordien heeft ontvangen, verzuimt de in artikel 92 bedoelde verantwoording te verstrekken of zich aan de in artikel 93 bepaalde controle te onderwerpen.

Wordt een subsidie in schijven uitgekeerd, dan wordt iedere schijf voor de toepassing van dit artikel als een afzonderlijke subsidie beschouwd.

7.2. Sancties

Ter herinnering: de **toegekende subsidie mag geen uitgaven dekken die reeds elders zijn gesubsidieerd** (het principe van het verbod op de dubbele subsidiëring)

De subsidie **mag geen aanleiding geven tot een verrijking**. In dat geval wordt de subsidie geplafonneerd op het bedrag dat een financieel evenwicht vormt tussen de inkomsten en de uitgaven van het project.

Elke uitgave die niet conform is met de reglementeringen wordt uit de bewijsstukken en de eindafrekening van het project verwijderd.

Als de begunstigde geen bewijsstukken kan voorleggen, bestaat de kans dat hij de subsidie volledig of gedeeltelijk zal moeten terugbetalen, met name in de volgende gevallen:

- de begunstigde leeft de voorwaarden voor de toekenning van de subsidie niet na
- de begunstigde gebruikt de subsidie niet voor de doelen waarvoor ze werd toegekend
- de begunstigde wijzigt het project substantieel binnen twee jaar na de ondertekeningsdatum van de overeenkomst
- de begunstigde geeft het lopende project op
- de begunstigde belemmert de controle door de overheid
- de begunstigde ontvangt al een subsidie van een andere instelling voor hetzelfde project, op basis van dezelfde bewijsstukken
- het project levert winst op
- bepaalde uitgaven worden niet conform geacht

Als u de subsidie volledig of gedeeltelijk moet terugbetalen, **is dit de te volgen procedure:**

